

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z
O.O.**

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 1 z 23

**Standardy Ochrony Małoletnich
w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno – Uzdrowiskowym im.
dr. A. Szebesty w Rabce – Zdroju**

Zatwierdzenie dokumentu		
Opracował:	Pełnomocnik ds. ZSZ Hanna Napora	
Sprawdził:	Dyrektor ds. Medycznych Magdalena Łuka	
Zatwierdził:	Prezes Zarządu Sebastian Mołek	
Data zatwierdzenia:	14.08.2024 rok	Status: Obowiązujący

Regulacje prawne i organizacyjne	
Dokument spełnia wymagania:	Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z uwzględnieniem zmian nadanych Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 12 marca 2024 r.

Historia przeglądu i zmian dokumentu	
Data wydania/zmiany	Opis zmiany

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z
O.O.**

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 2 z 23

Spis treści:

Rozdział I	Przepisy ogólne
Rozdział II	Objaśnienie terminów
Rozdział III	Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci
Rozdział IV	Zasady ochrony małoletnich
Rozdział V	Zasady postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka
Rozdział VI	Zasady ochrony dostępu do Internetu
Rozdział VII	Zasady ochrony wizerunku dziecka
Rozdział VIII	Zasady monitoringu stosowania standardów ich aktualizacji oraz wdrożenia
Rozdział IX	Zasady udostępniania rodzicom i małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania
Rozdział X	Przepisy końcowe

**Rozdział I
Przepisy ogólne**

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICh. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 3 z 23

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich (dalej w skrócie jako „Standardy”) określają w szczególności:

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.
2. Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
3. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego lub instytucji uprawnionych do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”.
4. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów.
5. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania Standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.
6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
7. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
8. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
9. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
10. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
11. Zasady ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.
12. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

Rozdział II

Objaśnienie terminów

1. Pracownikiem Śląskiego Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowego z siedzibą w Rabce - Zdroju (dalej także jako SCR U) jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej.
2. Osobą współpracującą ze Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym Sp. z o.o. z siedzibą w Rabce – Zdroju są stażyści, wolontariusze, praktykanci.
3. Dzieckiem jest osoba do ukończenia 18. roku życia.
4. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, jego opiekun prawny (rodzic biologiczny, rodzic zastępczy) lub opiekun faktyczny.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z O.O.

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 4 z 23

5. Zgoda rodzica dziecka na jego pobyt w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym z siedzibą w Rabce – Zdroju oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
6. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Śląskiego Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowego z siedzibą w Rabce - Zdroju lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
7. Osoba odpowiedzialna za standardy to pracownik sprawujący nadzór nad realizacją standardów w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym z siedzibą w Rabce – Zdroju.
8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy Śląskiego Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowego z siedzibą w Rabce - Zdroju posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków oraz zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci (także z wykorzystaniem technologii informatycznej i komunikacyjnej).
2. Każdy pracownik Śląskiego Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowego z siedzibą w Rabce - Zdroju mający kontakt z dziećmi jest weryfikowany pod kątem niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na zasadach wynikających z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w szczególności art. 21 przedmiotowej ustawy (w tym poprzez przedstawienie informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego oraz oświadczeń, których wzory stanowią Załączniki nr 1, 2 i 3 do Standardów).
3. W przypadku zidentyfikowania lub podejrzenia wystąpienia czynników ryzyka lub objawów krzywdzenia dziecka, każdy pracownik SCRU musi zareagować i udzielić pomocy małoletniemu.
4. W każdym takim przypadku należy poinformować osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń.
5. Osoba odpowiedzialna przyjmuje zgłoszenie i podejmuje właściwe czynności.
6. Informacja o zgłoszeniu przekazywana jest zawsze Dyrektorowi ds. medycznych oraz w uzasadnionych przypadkach również Prezesowi Zarządu.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z O.O.

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 5 z 23

7. Wszyscy pracownicy i współpracownicy SCRU, którzy w związku z wykonywaniem służbowych obowiązków podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub inne informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania ich w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
8. Przy Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju zlokalizowany jest Zespół Szkół, dla którego określone są szczegółowe Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonujące w w/w organizacji.
9. We wszystkich przypadkach, w których Pracownicy SCRU podjęli informacje o krzywdzeniu dziecka (bez znaczenia pozostaje fakt czy miało to miejsce podczas przebywania na terenie Zespołu Szkół czy SCRU) Pracownicy SCRU zobligowani są do podjęcia działań zgodnie z przedmiotową procedurą.
10. W sytuacjach, w których dzieci przebywając w miejscach wspólnych wraz z dorosłymi pacjentami (np. park, korytarz, itp.), mogłyby być narażone na krzywdzące zachowania ze strony innych dorosłych osób zawsze przebywają pod nadzorem pracownika SCRU.

Rozdział IV

Zasady ochrony małoletnich

1.1 Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi

Zasady ogólne

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel SCRU jest działanie dla dobra dziecka, troski o jego bezpieczeństwo i w jego najlepszym interesie.
2. Personel SCRU traktuje dziecko z empatią i szacunkiem wobec jego godności, potrzeb oraz intymności.
3. Dziecko ma prawo do otrzymywania informacji na temat swojego stanu zdrowia oraz podejmowanych czynności medycznych przy użyciu prostego języka, w sposób dostosowany do wieku, sytuacji i poziomu rozwoju dziecka.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Nie wolno dziecka upokarzać, krzywić na nie, lekceważyć lub obrażać.
5. Pracownik SCRU zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych i światopoglądowych.
6. Zasady bezpiecznych relacji personelu SCRU z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia. Treść oświadczenia stanowi załącznik nr 6 do Standardów Ochrony nad Małoletnimi.

Zasady komunikacji z małoletnim

Komunikacja budująca dobre relacje

– Personel:

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek, okazuje też zrozumienie dla ich trudności i problemów.
2. Reaguje według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.
3. Daje prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym.
4. Komunikacja prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
5. Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają.
6. Unika wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich, nie wytyka błędów w sposób, który rani.
7. Nie grozi, nie wyraża dezaprobaty wobec zachowania małoletniego w sposób uwłaczający jego godności i poczuciu własnej wartości.
8. Nie reaguje złośliwościami, sarkazmem na zachowanie małoletniego oraz nie żartuje z małoletniego, w sposób który obniża jego poczucie własnej wartości.
9. Stosuje zasady konstruktywnej krytyki wobec, np. niewłaściwego zachowania małoletniego, tj. krytykuje w taki sposób, aby nie czuł się zraniony, zmuszony do obrony czy kontrataku.
10. Nie podnosi głosu w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób.

Komunikacja służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny

– Personel:

1. W rozwiązywaniu konfliktów stosuje następujące zasady konstruktywnej komunikacji:
 - a) nie ocenia, nie uogólnia, nie interpretuje, nie daje „dobrych rad”, nie moralizuje,
 - b) wysłuchuje, upewnia się czy dobrze rozumie swojego rozmówcę,
 - c) oddziela problem od osoby, wyraża brak akceptacji dla zachowania, a nie dla człowieka,
 - d) okazuje rozmówcy szacunek.
2. W komunikacji z małoletnimi podczas rozwiązywania konfliktów wystrzega się:
 - a) osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi,
 - b) niewłaściwego zrozumienia intencji rozmówcy.
3. W procesie rozwiązywania konfliktu dba o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi poczucie niesprawiedliwości.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIH. W ŚCRU SP. Z O.O.

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 7 z 23

4. Umiejętnie uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania np. negocjacje, mediacje, arbitraż.
5. Szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną:
 - a) rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad małoletniego,
 - b) nie podnosi nadmiernie głosu i nie krzyczy, zwraca uwagę tym, którzy łamią ustalony porządek,
 - c) wykazuje empatię wobec małoletnich,
 - d) ustala (przypomina) obowiązujące zasady.
6. Upominając słownie stara się opanować własne negatywne emocje np. złość, zdenerwowanie.

Zakaz stosowania przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie, w tym nawiązywaniu relacji o charakterze seksualnym

1. Kontakty personelu z małoletnim nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy małoletni są traktowani sprawiedliwie. Pracownicy nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Personel nie wykorzystuje wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Personel nie stosuje wobec małoletnich żadnej formy przemocy fizycznej np. takiej jak: zabieranie, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, wykręcanie rąk.
4. Personel nie stosuje wobec małoletnich żadnej formy przemocy psychicznej np. takiej jak: izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu, wyszydzanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie, rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych materiałów.
5. Personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie pisze do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili.
6. Personel nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym: komentarzy na temat ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualnym.
7. Personel nie narusza nietykalności osobistej małoletnich.
8. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
9. Personel nie zmusza małoletnich do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym, nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi.

1.2 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności działania niedozwolone

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku. Pracownicy SCRU chronią ich i zapewniają im bezpieczeństwo.

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIH. W ŚCRU SP. Z
O.O.**

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 8 z 23

2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
3. Małoletni uznają prawo innych małych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek odmienność.
4. Zachowanie i postępowanie małych wobec innych osób nie narusza ich poczucia godności i wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych innych, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między małymi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą, akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów innych, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych.
9. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małych nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji oraz przemocy wobec innych.
11. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników SCRU o zaistniałych zagrożeniach.
12. Małoletni przebywający na terenie SCRU znają obowiązujące procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych, gdzie i do kogo mogą zwrócić się o pomoc.

Niedozwolone zachowania małych w SCRU

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH. W ŚCRU SP. Z O.O.

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 9 z 23

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób:
 - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach np.: bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie; wymuszenia; napastowanie seksualne; nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą; fizyczne zaczepki; zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań; rzucanie w kogoś przedmiotami;
 - b) agresji i przemocy słownej w różnych formach np.: obelgi; wyzwiska; wyśmiewanie; drwienie; szydzenie; bezpośrednie obrażanie; plotki i obraźliwe żarty; przedrzeźnianie; groźby; obraźliwe SMSy i MMSy; wiadomości na forach internetowych lub w tzw. pokojach do czatowania; telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające; wulgarne; zastraszające;
 - c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach np.: poniżanie; wykluczanie; izolacja; milczenie; manipulowanie; wulgarne gesty; niszczenie, zabieranie rzeczy innej osoby; straszenie; szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie SCRU.
3. Wyjście bez zezwolenia poza teren SCRU.
4. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
5. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
6. Niestosowne odzywanie się do innych osób, używanie wulgaryzmów.
7. Przywłaszczanie własności lub celowe niszczenie, nieszanowanie własności innych osób oraz własności SCRU. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy.
8. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów, udział w bójce.
9. Szykanowanie innych osób z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
10. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
11. Aroganckie / niegrzeczne zachowanie, wulgaryzmy, kłamanie, oszukiwanie.
12. Fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń w udziale innych osób bez ich zgody.
13. Stosowanie wobec innych osób różnych form cyberprzemocy.

Rozdział V

Zasady postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka pracownik SCRU ma obowiązek:
 - 1.a) udzielić niezbędnej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia;

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z O.O.

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 10 z 23

- 1.b) poinformować rodziców/opiekunów dziecka o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, przy czym w przypadku, gdy wobec rodzica lub opiekuna istnieje uzasadnione podejrzenie, że są oni sprawcami krzywdzenia dziecka, należy poinformować inne właściwe osoby (np. drugiego rodzica) lub podmioty wskazane w ust. 4 poniżej;
- 1.c) udzielić informacji o możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy lub zaniedbania;
- 1.d) poinformować właściwe podmioty na zasadach wskazanych w ust. 5 4 poniżej
2. Czynności podejmowane i realizowane wobec dziecka przeprowadza się w obecności rodzica lub jego opiekuna, chyba że z uwagi na charakter tych czynności jest to niemożliwie albo wobec rodzica lub opiekuna istnieje uzasadnione podejrzenie, że są oni sprawcami krzywdzenia dziecka.
3. Postępowanie na wypadek krzywdzenia dziecka lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka nie może naruszać jego godności, wolności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym i fizycznym.
4. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa zatrudnionego w SCRU.
5. Informację o podjętej interwencji umieszcza się w dokumentacji medycznej dziecka.
6. Pracownik SCRU składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia do odpowiednich instytucji w zależności od rodzaju zgłaszanej sprawy:
 - 6.a) do prokuratury lub policji,
 - 6.b) do właściwego sądu rodzinnego,
 - 6.c) do przewodniczącego właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego przesyłając formularz „Niebieska Karta – A”, przez co uruchamia procedurę w przypadku przemocy w rodzinie.
7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ustępie poprzedzającym.

Dokumentowanie zgłoszeń o krzywdzeniu małoletnich

1. Osoba podejmująca interwencję wypełnia kartę zgłoszenia (załącznik nr 7).
2. W przypadku ujawnienia stosowania przemocy lub zaniedbań wobec małoletniego, fakt ten podlega odnotowaniu w dokumentacji medycznej dziecka.
3. Dokumentacja związana z incydentami i zdarzeniami zagrażającymi dobru małoletniego przechowywana jest w Oddziale B w sposób, który uniemożliwia dostęp osobom nieuprawnionym

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH. W ŚCRU SP. Z O.O.

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 11 z 23

4. W SCRU prowadzony jest przez Pielęgniarkę Oddziałową Oddziału B lub osobę przez Nią upoważnioną rejestr zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Sposób dokonywania zgłoszeń

1. Osoba zgłaszająca zdarzenia może dokonać zgłoszenia w następujący sposób:

- a) osobiście do osoby wyznaczonej w placówce –
Kierownik Oddziału B
Koordynator ds Pielęgniarstwa
Pielęgniarka Oddziałowa Oddziału B
- b) na adres e-mail ekasperczyk@scru.pl, akorczak@scru.pl, bpyzowska@scru.pl
- c) telefonicznie 18 2676300 wew. 403, 209, 400.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Ustalanie planu wsparcia dla małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia wymaga delikatnego podejścia i współpracy z różnymi instytucjami, w tym służbami społecznymi, psychologami, prawnikami, i innymi specjalistami.
2. Zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia:
 - a) zapewnienie specjalistycznego wsparcia małoletniemu, udzielanie systematycznej/okresowej pomocy np. psychologicznej, terapeutycznej,
 - b) wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną małoletniemu, wzmacnianie poczucia jego wartości,
 - c) wspieranie rodziców / opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
 - d) złagodzenie psychicznych i behawioralnych objawów skrzywdzenia, złagodzenie stresu, lęku małoletniego,
 - e) zapewnienie bezpieczeństwa (np. socjalnego, psychicznego, prawnego),
 - f) kształcenie umiejętności radzenia sobie z brakiem akceptacji społecznej, izolowaniem, dyskredytowaniem, z trudnymi sytuacjami w środowisku rodzinnym i społecznym.
3. Formy i metody wsparcia:
 - a) bezpośrednia rozmowa z małoletnim, w miarę możliwości prowadzona w obecności psychologa zatrudnionego w SCRU.
 - b) analiza dokumentacji związanej z sytuacją małoletniego,
 - c) obserwacja zachowania małoletniego.
4. Współpraca z instytucjami wspomagającymi:
 - a) policja,
 - b) sąd rodzinny,

- c) GOPS,
- d) NFZ,
- e) inne instytucje działające na rzecz dobra dziecka.

Ocena efektywności wsparcia udzielonego małoletniemu – monitorowanie na bieżąco efektywności udzielania wsparcia adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb, przypadków.

Rozdział VI

Zasady ochrony dostępu do Internetu

1. Na terenie SCRU dziecko korzysta z Internetu za zgodą rodzica/opiekuna prawnego i na udostępnionym przez niego urządzeniu.
2. W przypadku podejrzenia skrzywdzenia dziecka z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym za pomocą sieci Internet (korzystanie przez dziecko ze stron zawierających niebezpieczne treści, upublicznianie wizerunku dziecka w sposób krzywdzący lub ośmieszający go – cyberprzemoc) podejmuje się działania zgodnie z rozdziałem V standardów.

Rozdział VII

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016.
2. Szczegółowe zasady przetwarzania danych osobowych dziecka w SCRU reguluje Polityka Prywatności dostępna w sekretariacie i na stronie internetowej SCRU pod adresem: www.scru.pl zakładka rodo.
3. Utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki i jego upublicznianie jest dopuszczalne za zgodą rodzica/opiekuna dziecka. Powyższe stosuje się również do przedstawicieli mediów przygotowujących materiały na terenie SCRU.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica/opiekuna nie jest wymagana.
5. Podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka możliwe jest tylko za wiedzą i zgodą tego opiekuna.

Rozdział VIII

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH. W ŚCRU SP. Z O.O.

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 13 z 23

Zasady monitoringu stosowania standardów, ich aktualizacji oraz wdrożenia

1. Zarząd SCRU wyznacza Dyrektora ds. Medycznych jako osobę odpowiedzialną za wdrożenie i stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Na polecenie osoby, o której mowa w ustępie poprzedzającym, Pełnomocnik ds. ZSZ monitoruje realizację standardów, reaguje na sygnały naruszenia standardów oraz proponuje zmiany w standardach.
3. Osoba, o której mowa w ust. 2 niniejszego rozdziału, przeprowadza wśród pracowników SCRU raz na rok ankietę monitorującą poziom realizacji standardów.
4. W ankiecie, o której stanowi ust. 3 pracownicy SCRU mogą proponować zmiany standardów oraz wskazywać naruszenia standardów w organizacji.
5. Osoba, o której mowa w ust. 2 niniejszego rozdziału, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników i współpracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie wnioski z monitoringu, które następnie przekazuje Zarządowi SCRU, ujmując je w protokole z przeglądu systemu zarządzania.
6. Co najmniej raz na rok Pełnomocnik ds. ZSZ dokonuje oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
7. Zarząd SCRU wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom oraz współpracownikom nowe brzmienie Standardów.

Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich następuje poprzez:

1. Wydanie przez Zarząd SCRU – Uchwały Zarządu w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym Sp. z o.o.
2. Zaznajomienie personelu SCRU z treścią Standardów Ochrony Małoletnich poprzez ich udostępnienie na stronie internetowej pod adresem www.scru.pl oraz w wersji papierowej.
3. Każdy pracownik podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich, które przechowywane jest w aktach osobowych. Oświadczenie stanowi załącznik nr 6 do niniejszych Standardów.

Odpowiedzialność:

1. Dyrektor ds. medycznych jest odpowiedzialny za:
 - a) wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich w SCRU;
 - b) przeprowadzanie rozmów dyscyplinujących z pracownikiem w sytuacji ujawnienia stosowania przez niego przemocy wobec małoletniego,
 - c) przeprowadzanie rozmów z przedstawicielami ustawowymi małoletnich w sytuacji ujawnienia stosowania przemocy przez pracownika wobec małoletniego.

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIH. W ŚCRU SP. Z
O.O.**

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 14 z 23

2. Kierownicy komórek organizacyjnych odpowiedzialni są za:
 - a) zapoznanie podległych pracowników z wymaganiami niniejszej procedury,
 - b) nadzór nad prawidłowym stosowaniem procedury,
 - c) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletnich,
 - d) informowanie o zdarzeniu Dyrektora ds. medycznych, ewentualnie Zarząd,
 - e) inicjowanie Planu Wsparcia Małoletniego oraz nadzór nad jego realizacją.
3. Pracownik odpowiada za:
 - a) realizację zasad wynikających ze Standardu Ochrony Małoletnich,
 - b) zgłaszanie zdarzenia kierownikowi komórki organizacyjnej.

Rozdział IX

Zasady udostępniania rodzicom i małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem Śląskiego Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowego ogólnodostępnym dla pracowników SCRU, dzieci przebywających w SCRU oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej SCRU [www.scru.pl] oraz na tablicach ogłoszeń.
3. Opiekunowie dzieci podpisują oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich. Oświadczenie stanowi załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

Rozdział X

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem 14.08.2024 roku.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej SCRU [www.scru.pl] oraz wywieszenie na tablicach ogłoszeń, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci. Wersję skróconą dla dzieci stanowi załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.

Wykaz załączników do Standardów Ochrony Małoletnich:

1. Załącznik nr 1 - Oświadczenie o niekaralności;
2. Załącznik nr 2 - Oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat;
3. Załącznik nr 3 - Oświadczenie w przypadku braku informacji z rejestru karnego;

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 15 z 23

4. Załącznik nr 4 - Oświadczenie rodzica/opiekuna małoletniego o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym Spółka z o.o.;
5. Załącznik nr 5 - Wersja skrócona Standardów dla dzieci;
6. Załącznik nr 6 - Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich i zobowiązaniu się do ich przestrzegania;
7. Załącznik nr 7 – Karta zgłoszenia
8. Załącznik nr 8 Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICh. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 16 z 23

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju Spółka z o. o.

**Oświadczenie o niekaralności
dla osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska**

Ja, nr PESEL (lub inny numer identyfikacji) oświadczam, że prawo państwa mojego obywatelstwa nie przewiduje sporządzania informacji z rejestru karnego uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi lub w państwie mojego obywatelstwa nie prowadzi się rejestru karnego, oraz że nie byłam/em prawomocnie skazana/y za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data i podpis)

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 17 z 23

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju Spółka z o. o.

Oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat

Ja, nr PESEL
oświadczam, że:

*nie zamieszkiwałam/-em w ostatnich 20 latach w innych państwach niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa.

*zamieszkiwałam/-em w ostatnich 20 latach w innych państwach niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, a to w następujących państwach:
.....

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data i podpis)

*Niepotrzebne skreślić Jeżeli osoba zamieszkiwała w innym państwie niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa jest zobowiązany przedłożyć zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego. Podstawa prawna: art. 21 ust. 5, ust. 7 i ust. 8 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13 maja 2016 r.. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 j.t. z późn. zm.).

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 18 z 23

Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju Spółka z o. o.

Oświadczenie w przypadku braku informacji z rejestru karnego

Ja, niżej podpisany/a

nr PESEL

oświadczam:

- iż prawo w państwie obywatelstwa (wpisać nazwę państwa/państw) nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestrów karnych lub nie prowadzi się rejestru karnego;

- iż prawo w państwie, w którym zamieszkiwałem/am (wpisać nazwę państwa/państw) nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestrów karnych lub nie prowadzi się rejestru karnego.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 19 z 23

Załącznik nr 4 do Standardów ochrony małoletnich w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju Spółka z o. o.

Rabka-Zdrój, dnia

**Oświadczenie rodzica / opiekuna małoletniego
o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących
w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce Zdroju**

Ja, niżej podpisany/a

O ś w i a d c z a m

że zapoznałem się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym z siedzibą w Rabce-Zdroju oraz zobowiązuję się przestrzegać zasad z nich wynikających.

.....
(podpis rodzica/opiekuna małoletniego)

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICh. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 20 z 23

Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju Spółka z o. o.

Zasady bezpiecznego kontaktu z małym pacjentem wersja dla dzieci

1. Jesteś w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym, gdyż potrzebujesz pomocy. Pracują tu lekarze, pielęgniarki, fizjoterapeuci, technicy i wielu innych osób gotowych do pomocy dzieciom. Jesteś dla nas bardzo ważny i dołożymy wszelkich starań, aby pobyt w SCRU był dla Ciebie przyjemny.
2. Możesz nam powiedzieć, jak mamy się do Ciebie zwracać.
3. Masz prawo wiedzieć jak nazywa się osoba, która Cię leczy lub pielęgnuje. Możesz ją o to zapytać.
4. Śmiało pytaj jak ma przebiegać Twoje leczenie - postaramy się wszystko wyjaśnić.
5. Będziemy Cię traktować z szacunkiem. Uprzedzimy Cię, jeśli jakkolwiek zabieg będzie bolesny lub nieprzyjemny dla Ciebie.
6. Z uwagą wysłuchamy Twoich opinii na temat naszego zachowania w stosunku do Ciebie.
7. Powiedz nam, jeśli będziesz potrzebował przytulenia, pocieszenia. Będziemy starać się w miarę wolnego czasu poświęcić Ci więcej uwagi. Nie będziemy Cię dotykać ani przytulać bez Twojej zgody.
8. Zawsze będziemy pytać Cię o zdanie w sprawach, w których masz wybór.
9. Będziemy przestrzegać ciszy w nocy, abyś mógł wypocząć.
10. Jeśli wydarzyło się coś, co Cię niepokoi, boisz się, ktoś Cię przestraszył, skrzywdził lub przekroczył swoim zachowaniem Twoje granice - powiedz o tym lekarzowi, pielęgniarce, komuś, komu ufasz. Rozwiążemy ten problem tak, abyś czuł się bezpieczny/a.
11. Musisz zrozumieć, że oprócz Ciebie są w Ośrodku jeszcze inne dzieci, które też potrzebują pomocy - nie zniechęcaj się. Zawsze zapewnimy Ci pomoc i opiekę.
12. Personel SCRU jest zobowiązany do przestrzegania Twoich praw, szczególnie do informacji, poszanowania godności oraz poszanowania Twojej intymności.

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 21 z 23

Załącznik nr 6 do Standardów Ochrony Małoletnich w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju Spółka z o. o.

**Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich
i zobowiązaniu się do przestrzegania ich zasad**

Ja, nr PESEL
oświadczam, że zapoznałam/-em się z Standardami Ochrony Małoletnich Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym z siedzibą w Rabce-Zdroju i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
(data i podpis)

	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH. W ŚCRU SP. Z O.O.	Wydanie 1 z dnia 14.08.2024
		Numer dokumentu ZSZ J/SOM
		strona 22 z 23

Załącznik nr 7 do Standardów Ochrony Małoletnich w Śląskim Centrum-Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym w Rabce-Zdroju Spółka z o. o.

.....
Pieczęć komórki organizacyjnej

KARTA ZGŁOSZENIA

- Ofiar przemocy lub zaniedbania w rodzinie*
- Zainicjowanie procedury „Niebieskiej Karty”*
- Ofiar przemocy seksualnej*
- Ofiar przemocy przez członka personelu*
- Ofiar przemocy przez osoby trzecie nie będące członkami personelu*
- Ofiar przemocy przez innych małoletnich*

Imię i nazwisko małoletniego

Adres zamieszkania

Data zdarzenia

Krótki opis zdarzenia oraz podjętych działań

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
Data, czytelny podpis osoby zgłaszającej

*zaznaczyć właściwe
Załącznik 8

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIH. W ŚCRU SP. Z
O.O.**

Wydanie 1 z dnia
14.08.2024

Numer dokumentu
ZSZ J/SOM

strona 23 z 23

Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym, w którym pracujesz?	
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem”?	
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?	
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?	
Czy podjąłeś/-aś jakieś działania?	
Jeśli tak, to jakie?	
Jeśli nie – dlaczego?	
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem? (odpowieź opisowa)	